

Poznań, dnia 22 listopada 2011 r.

Dr Maciej Mataczyński
Katedra Prawa Europejskiego
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu

Autoreferat informujący o zainteresowaniach i osiągnięciach w działalności naukowo-badawczej w rozumieniu art. 18a ust. 1 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 z 2005 r. ze zm.)

Pragnę na początku zaznaczyć że miałem przywilej bycia jednym z dwóch pierwszych doktorantów podejmujących studia doktoranckie z chwilą rozpoczęcia działalności Katedry Prawa Europejskiego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu w październiku 1998 r. Moje zainteresowania naukowe były związane przede wszystkim z zadaniami Katedry i prowadzoną dydaktyką.

Chronologicznie pierwszą podjętą przeze mnie problematką badawczą było prawo prywatne międzynarodowe, a w szczególności zagadnienie przepisów wymuszających swoje zastosowanie. W trakcie badań zdefiniowałem je jako przepisy wysławiające normy bezwzględnie wiążące w perspektywie kolizyjnoprawnej – przepisy, których zastosowanie nie może być wyłączone lub ograniczone wolą stron lub wskazaniem kolizyjnoprawnego łącznika. Głównym rezultatem moich badań w tej dziedzinie była praca doktorska zatytułowana *Przepisy wymuszające swoje zastosowanie w prawie prywatnym międzynarodowym. Studium prawnoporównawcze ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań umownych*, obroniona przed Radą Wydziału Prawa i Administracji UAM w dniu 17 czerwca 2003 r., oraz przygotowana na jej podstawie monografia *Przepisy wymuszające swoje zastosowanie w prawie prywatnym międzynarodowym* (Kraków 2005). Praca została wyróżniona w XXXIX Konkursie Państwa i Prawa na najlepszą pracę doktorską i habilitacyjną (2004 r.). Wybrane, szczególnie interesujące problemy z tego zakresu były

także przedmiotem osobnych publikacji, które dotyczyły m.in. obcych przepisów wymuszających swoje zastosowanie (*Obce przepisy wymuszające swoje zastosowanie. Rozważania na tle Art. 7 ust. 1 konwencji rzymskiej oraz orzecznictwa sądów niemieckich*, Kwartalnik Prawa Prywatnego 2001, z. 2, s. 375-413), przepisów wymuszających swoje zastosowanie w polskim prawie konsumenckim (*Przepisy wymuszające swoje zastosowanie w polskim prawie konsumenckim*, Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny 2003, z. 3, s. 41-54)¹, eksterytorialnego stosowania prawa wspólnotowego (*Eksterytorialne stosowanie prawa wspólnotowego – zagadnienia wybrane*, Radca Prawny 2004, z. 6, s. 38-43 czy wpływu polskich przepisów wymuszających swoje zastosowanie na formę umowy przenoszącej własność nieruchomości położonych na terytorium Polski (*Wpływ polskich przepisów wymuszających swoje zastosowanie na formę umowy przenoszącej własność nieruchomości położonych na terytorium Polski [w:] Zagwarantowanie bezpieczeństwa obrotu nieruchomościami oraz ochrona wpływów budżetowych przez ustanowienie wyłączności polskiego notariusza*, Kraków 2007, s. 31-38). Jeśli chodzi o ostatnią kwestię, to z satysfakcją chciałbym odnotować zmianę stanowiska autorów projektu nowej polskiej kodyfikacji kolizyjnej odnośnie do regulacji formy umowy przenoszącej własność nieruchomości położonych na terytorium Polski i przychylenie się do argumentów formułowanych m.in. przeze mnie w pracy doktorskiej i innych publikacjach. Znalazło to odzwierciedlenie w brzmieniu art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. Nr 80, poz. 432). *Nota bene* cytowana ustawa w art. 8 ust. 1 również realizuje podstawowy postulat *de lege ferenda* książki doktorskiej, jakim było ustawowe uregulowanie problematyki przepisów wymuszających swoje zastosowanie.

Kontrowersyjnej kwestii istnienia wspólnotowych (dzisiaj: unijnych) przepisów wymuszających swoje zastosowanie poświęciłem referat zatytułowany *Are There Community Mandatory Rules?*, wygłoszony na zorganizowanej w dniu 12 września 2005 r. przez College of Europe i Uniwersytet Śląski międzynarodowej konferencji w Natolinie pt. *Europeanisation of private law*. Tematykę tę podejmowałem również w wykładzie wygłoszonym podczas *Second Max Planck PostDoc–Conference on European Private Law* (2008), zatytułowanym *Mandatory Rules in Contractual Obligations in Private International Law*.

W kolizyjnoprawnym nurcie moich zainteresowań badawczych pozostaje także publikacja poświęcona przygotowywanej wówczas nowej kodyfikacji w tym zakresie (*O*

---

¹ Publikacji tej nie włączam do dorobku naukowego ze względu na to, że pokrywa się ona w zakresie badań i wniosków z rozdziałem monografii *Przepisy wymuszające swoje zastosowanie w prawie prywatnym międzynarodowym*, Kraków 2005.

dostosowywaniu polskiego prawa międzynarodowego do prawa Unii Europejskiej. Uwagi na tle projektu ustawy o prawie prywatnym międzynarodowym z września 2004 r. [w:] *Prawo wobec wyzwań współczesności*, tom III, pod redakcją P. Wilińskiego, O. Krajniak i B. Guzika, Poznań 2006, s. 169-178).

Do problematyki szeroko rozumianego prawa prywatnego międzynarodowego wróciłem w ostatnich publikacjach poświęconych wprowadzie nieobowiązującej jeszcze, lecz stanowiącej bardzo istotny krok na drodze do harmonizacji międzynarodowego procesu cywilnego, konwencji haskiej z 30 czerwca 2005 r. o umowach dotyczących jurysdykcji (*Umowy dotyczące jurysdykcji na tle konwencji haskiej z 30 czerwca 2005 r.*, Przegląd Prawa Handlowego 2009, nr 10, s. 49-58 oraz *Jeszcze o umowach dotyczących jurysdykcji na tle konwencji haskiej z 30 czerwca 2005 r.*, Przegląd Prawa Handlowego 2010, Nr 2, s. 51-53). W tym nurcie pozostaje też rozdział X książki *Cywilnoprawne skutki naruszenia obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji spółek publicznych*, Warszawa 2011). Dalsze plany naukowe wiążę z problematyką norm kolizyjnych w prawie rynku kapitałowego, podjętą kilka lat temu (*Rozgraniczenie statutu prawa papierów wartościowych od statutu prawa spółek handlowych w europejskiej regulacji ofert przejęcia spółki publicznej*, Problemy Prawa Prywatnego Międzynarodowego, tom 3, Katowice 2008, s. 77-89)² i kontynuowaną w pozycji *Cywilnoprawne skutki naruszenia obowiązków...*

W pierwszym okresie mojej pracy naukowej ukazała się też publikacja *Kto jest ostatecznym arbitrem konstytucyjności w Europie? Problem konfliktu kompetencji między Trybunałem Sprawiedliwości a krajowymi sądami konstytucyjnymi (na podstawie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Wspólnoty Europejskiej i niemieckiego Sądu Konstytucyjnego)* ([w:] *Wymiar sprawiedliwości w Unii Europejskiej*, pod redakcją C. Mika, Toruń 2001, s. 119-146). Pragnę zwrócić uwagę na tę publikację, ponieważ tezy wygłoszonego w 2000 r. referatu będącego jej podstawą, przede wszystkim teza o pierwszeństwie Konstytucji RP wobec prawa wspólnotowego i o zakresie kognicji Trybunału Konstytucyjnego, były przyjmowane wówczas przez środowisko naukowe z dużym sceptycyzmem. Tymczasem odpowiadały one stanowisku przyjętemu przez Trybunał Konstytucyjny w przełomowym wyroku z dnia 11 maja 2005 r. w sprawie o sygn. akt K

---

² Publikacji tej nie włączam do dorobku naukowego ze względu na to, że pokrywa się ona w zakresie badań i wniosków z fragmentem monografii *Swoboda przepływu kapitału a złota akcja Skarbu Państwa*, Warszawa 2007.

18/04 (OTK Z.U. 2005/5A, poz. 49) i obowiązującemu dzisiaj w Polsce³. W najmniejszym stopniu nie przypisuję mojemu referatowi mocy sprawczej w tej kwestii, podobne poglądy – jak się później okazało – wyrażali również liczni wybitni przedstawiciele polskiej nauki prawa europejskiego i nauki prawa konstytucyjnego. Pragnę tylko odnotować coś, co pozostaje dla mnie źródłem naukowej satysfakcji. Zagadnieniom wzajemnego stosunku między prawem wspólnotowym a prawem krajowym – z perspektywy orzecznictwa zarówno Trybunału Sprawiedliwości, jak i krajowych sądów konstytucyjnych, w szczególności polskiego Trybunału Konstytucyjnego – poświęcony był cykl wykładów gościnnych wygłoszonych przeze mnie w grudniu 2005 r. na Otto-Friedrich Universität w Bambergu (Niemcy). Problematyce na styku prawa kolizyjnego, prawa umów i hierarchii źródeł prawa dotyczyła przygotowana wspólnie z Rafałem Sikorskim publikacja analizująca zakres zastosowania zasad europejskiego prawa umów (*O zakresie zastosowania zasad europejskiego prawa umów* [w:] *Europeizacja Prawa Prywatnego*, pod redakcją M. Pazdana, W. Popiołka, E. Rott-Pietrzyk i M. Szpunara, tom II, Warszawa 2008, s. 365-379).

Drugą dziedziną badawczą, której poświęciłem dużo uwagi zwłaszcza już po obronie doktoratu, to problematyka swobody przepływu kapitału oraz europejskiego i polskiego prawa spółek. Był to niejako powrót do zainteresowań jeszcze z okresu studiów i pisania, pod opieką prof. Stanisława Sołtysińskiego, pracy magisterskiej (zatytułowanej *Wniesienie przedsiębiorstwa jako wkładu niepieniężnego do spółki kapitałowej*, 1998 r., niepubl.). W pierwszym okresie moje zainteresowanie budzi wpływ swobód europejskich – przede wszystkim swobody przepływu kapitału – na szczególne uprzywilejowanie akcjonariuszy (tzw. problematyka „złotej akcji”). Opublikowałem kilka artykułów dotyczących swobody przepływu kapitału w czasie, gdy w literaturze polskiej istniało jeszcze niewiele pozycji na ten temat (*Wpływ zasady swobodnego przepływu kapitału na funkcjonowanie banków*, *Prawo Bankowe* 2004, nr 12, s. 23-32; *W kwestii zgodności ustawy z 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego z prawem europejskim w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości*, *Rejent* 2004, nr 5, s. 73-84). Zostałem również poproszony o kompleksowe przedstawienie tej swobody w przygotowywanym pod redakcją prof. Andrzeja Wróbla komentarzu do Traktatu ustanawiającego Unię Europejską (Komentarz do artykułów 56-61 i 295 [w:] *Komentarz do Traktatu ustanawiającego Unię Europejską*, pod redakcją Z. Wróbla, Warszawa 2008, s. 970-1019). Równoległe w kolejnych publikacjach zajmowałem

---

³ Co potwierdza choćby najnowsze orzeczenie Trybunału z 16 listopada 2011 r., w sprawie o sygn. akt SK 45/09.

się problematyką „spółkową”: „Złote akcje” w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, *Przegląd Prawa Handlowego* 2004, nr 3, s. 38-45; „Złote weto” w prawie polskim na tle ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r., *Przegląd Prawa Handlowego* 2005, nr 11, s. 16-23; *Przywileje Skarbu Państwa jako akcjonariusza w świetle swobody przepływu kapitału* [w:] *Prawo wobec wyzwań współczesności*, pod redakcją B. Guzika i O. Krajniak, Poznań 2007, s. 23-34; *Obowiązek implementacji dyrektywy w prawie wewnętrznym i skutki jego niewykonania* [w:] *Europejskie Prawo Spółek*, tom II, *Instytucje prawne dyrektywy kapitałowej*, część 2, pod redakcją M. Cejmera, J. Napierały i T. Sójki, Kraków 2005, s. 353-378⁴. Zwieńczeniem badań była książka zatytułowana *Swoboda przepływu kapitału a złota akcja Skarbu Państwa*, Warszawa 2007⁵, monograficzne omówienie swobody przepływu kapitału, całościowe omówienie wpływu tej swobody na przywileje głosowe akcjonariuszy, przedstawienie problematyki przywilejów akcjonariuszy (przede wszystkim Skarbu Państwa) w prawie polskim oraz scharakteryzowanie sytuacji akcjonariuszy w obliczu tzw. wrogiego przejęcia. Za najważniejszą konkluzję pracy uważam tezę o braku bezpośredniego, horyzontalnego skutku swobody przepływu kapitału (art. 63 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dawny artykuł 56 Traktatu o Wspólnocie Europejskiej) w prawie wewnętrznym państw członkowskich. Książki stwierdzenie to prowadziło do wniosku, że sam Traktat, bez pośrednictwa prawa pochodnego Unii Europejskiej, nie będzie miał wpływu na krajowe regulacje prawa spółek w zakresie uprzywilejowania akcji⁶.

Po opublikowaniu monografii nadal śledziłem, bardzo wówczas dynamiczny, rozwój orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w zakresie wpływu swobody przepływu kapitału na przywileje państw członkowskich jako akcjonariuszy. Rezultatem tych badań były glosy do kolejnych wyroków: z 23.10.2007 r. w sprawie C-112/05 Komisja Europejska przeciwko Niemcom (*Europejski Przegląd Sądowy* 2008, nr 8, s. 49-53), z 17.07.2008 r. w sprawie C-207/07 Komisja Europejska przeciwko Hiszpanii (*Europejski Przegląd Sądowy* 2009, nr 3, s. 48-54) oraz ogólniejsze opracowania na temat wpływu „złotoakcyjnego” orzecznictwa Trybunału na różne aspekty prawa Unii Europejskiej (*Free movement of capital, 'golden shares' and the European Union's relations with third*

---

⁴ Siedmiu samodzielnych publikacji cytowanych wyżej nie włączam do dorobku naukowego ze względu na to, że pokrywają się w zakresie badań i wniosków z monografią *Swoboda przepływu kapitału a złota akcja Skarbu Państwa*, Warszawa 2007.

⁵ Książka ta była podstawą wniosku habilitacyjnego złożonego w październiku 2007 r. W związku jednak z negatywnym wynikiem kolokwium habilitacyjnego, odbytego 17 lutego 2009 r., procedura habilitacyjna nie była kontynuowana.

⁶ Ogromną satysfakcję sprawiło mi to, że tezę – opublikowaną przeze mnie w 2007 r. – odnalazłem również w niedawnej publikacji jednej z tzw. wschodzących gwiazd niemieckiej nauki prawa spółek – W.G. Ringego. Por. W.G. Ringe, *Company Law and Free Movement of Capital*, *Cambridge Law Journal* 2010, t. 69, s. 378-409.

countries: the impact of the case law of the European Court of Justice on the European Union's relations with Russia [w:] *European Union – the Membership of Poland, the Partnership of Russia*, pod redakcją L. Moskwy, Poznań 2009, s. 139-154).

W nurcie zainteresowań naukowych polskim i europejskim prawem spółek pozostają też dwa wykłady zatytułowane *Company mobility through the case-law of the ECJ* i *Cross border transfer of seat and mergers*, wygłoszone w dniu 20 czerwca 2007 r. w Trewirze (Niemcy) na zorganizowanym przez Akademię Prawa Europejskiego w Trewirze seminarium z europejskiego prawa spółek oraz współautorstwo (wraz z Tomaszem Sójką) rozdziału na temat prawa spółek handlowych w anglojęzycznym podręczniku prawa polskiego (*Handbook of Polish Law*, pod redakcją W. Dajczaka, A.J. Szwarca i P. Wilińskiego, Warszawa – Bielsko-Biała 2011, s. 495-539). Szczególną satysfakcję czerpię z możliwości współpracy z prof. Stanisławem Sołtysińskim przy przygotowaniu drugiego wydania komentarza S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, A. Szwaja, *Kodeks spółek handlowych. Tom III. Komentarz do artykułów 301-458*, wyd. 2, Warszawa 2007 (komentarze do art. 328-338; 340-344; 346; 350-358; 430-433 i 444-447).

Ostatnim wyraźnym nurtem zainteresowań badawczych w ramach europejskiego prawa spółek są – uregulowane w dyrektywie 2004/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ofert przejęcia⁷ oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 185, poz. 1439 z późn. zm.) – zagadnienia obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji spółki publicznej. Tematyka ta została już zasygnalizowana w trzecim rozdziale monografii na temat „złotej akcji”. Niemniej jednak wprost zagadnieniami tymi zajmowałem się w kolejnych publikacjach i wystąpieniach. Najpierw w glosie do wyroku Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 15 czerwca 2007 r., II CSK 248/07 (Orzecznictwo Sądów Polskich 2009, nr 7/8, s. 587-598), następnie obszernie w redagowanych przeze mnie fragmentach komentarza do *Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych* (Komentarz, pod redakcją T. Sójki, Warszawa 2010, s. 57-66, 369-539 i 592-651) i **wreszcie w monografii Cywilnoprawne skutki naruszenia obowiązków nabywców znacznych**

---

⁷ Dz. Urz. UE L 142 z 30.04.2004, s. 12 i n. z późn. zm.

pakietów akcji spółek publicznych (Warszawa 2011). Chciałbym przy tym wyraźnie podkreślić, że monografia ta jest osiągnięciem naukowym, w rozumieniu art. 16 ust. 2 pkt 1) ustawy z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003, Nr 65, poz. 595 ze zm.), które chciałbym przedstawić recenzentom do oceny.

Moją pracę w tym obszarze podzieliłbym na dwie części. Po pierwsze jest to wszechstronne i systematyczne opisanie obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji spółki publicznej. W tym zakresie, zarówno w polskiej literaturze prawniczej, jak i w szczególności w świetle literatury innych państw, nie była to praca prekursorska. Niemniej jednak liczba publikacji poświęconych tej problematyce w prawie polskim nie była duża (zwłaszcza np. w porównaniu z prawem niemieckim), a po gruntownej zmianie ustawodawczej i ukazaniu się ustawy o ofercie mój tekst był zaledwie drugą obszerniejszą wypowiedzią na temat całości regulacji obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji⁸. W tym zakresie wyróżnia się może analiza charakteru prawnego wezwania jako oferty, w rozumieniu art. 66 § 1 k.c. Po drugie, jest to analiza cywilnoprawnych skutków naruszenia wspomnianych obowiązków. Skutki te ujawniają się na płaszczyźnie odpowiedzialności odszkodowawczej oraz sankcji korporacyjnej – pozbawienia prawa wykonywania głosu z akcji. Szczególnie w pierwszym zakresie moje badania, przynajmniej w literaturze polskiej, miały pionierski charakter. Czerpałem natomiast w dużej mierze z badań prawnoporównawczych, szczególnie w literaturze niemieckiej. Podstawową tezę pracy jest stwierdzenie, że naruszenie wspomnianych obowiązków jest deliktem i – przy spełnieniu innych przesłanek odpowiedzialności deliktowej – może rodzić odpowiedzialność odszkodowawczą nabywcy znacznego pakietu akcji na podstawie art. 415 k.c.

W czasie pracy naukowej opublikowałem wiele tekstów pozostających poza głównym nurtem zainteresowań. Chciałbym wspomnieć tutaj artykuł polemiczny, w którym opowiadałem się za dopuszczalnością udzielania przez adwokata substytucji radcy prawnemu (*W sprawie dopuszczalności udzielenia przez adwokata substytucji radcy prawnemu*, *Palestra* 2005, z. 3–4, s. 101-108, wraz z P. Sowisło) i przedstawiałem wiele argumentów dogmatycznych i praktycznych na poparcie swojego stanowiska. Tezy zawarte w tym artykule pojawiły się w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2005 r. w

---

⁸ Pierwszą był komentarz autorstwa K. Haładyja, który ukazał się około pół roku przed komentarzem pod redakcją T. Sójki, w którym ja odpowiadałem za zagadnienia obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji spółki publicznej. Por. K. Haładyj, *Ustawa o ofercie publicznej. Komentarz*, Warszawa 2009.

sprawie o sygn. akt. III CZP 70/05 (Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna 2006, nr 7-8, poz. 120) rozstrzygającej spór zgodnie z przedstawionym przeze mnie stanowiskiem. Również w tej sprawie nie przypisuję artykułowi mocy sprawczej – debata dotycząca dopuszczalności udzielenia przez adwokata substytucji radcy prawnemu miała w momencie publikacji artykułu długą historię i większość istotnych argumentów już sformułowano. Przedstawiłem tam jednak nowe argumenty, niepodnoszone wcześniej w literaturze, dotyczące wpływu proponowanej interpretacji na sytuację osób poszukujących ochrony prawnej, sytuację adwokatów i radców prawnych oraz realizację postulatu sprawnego realizowania wymiaru sprawiedliwości w Polsce.

Kolejną publikacją, o której chciałbym wspomnieć, są wnioski ze spotkania Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego z ekspertami holenderskimi, poświęconego wybranym zagadnieniom ochrony dóbr osobistych oraz odpowiedzialności deliktowej i kontraktowej, które odbyło się 24-25 listopada 2005 r. w Warszawie, wraz z wnioskami *de lege ferenda* (opublikowane [w:] *Zielona Księga. Optymalna wizja Kodeksu cywilnego w Rzeczypospolitej Polskiej*, pod redakcją Z. Radwańskiego, Warszawa 2006, s. 240-266).

Problematyką podejmowaną jednorazowo była kwestia postępowania upadłościowego. Artykuł powstał podczas rocznego pobytu w Harvard Law School, w ramach stypendium Komisji Fulbrighta (*gros* czasu poświęciłem tam przygotowywaniu rozprawy doktorskiej). Zainteresowała mnie kwestia wykorzystywania przez amerykańskie sądy upadłościowe analizy finansowej, przez którą rozumiałem dokonywaną przez sędziego ocenę stanu faktycznego przy zastosowaniu instrumentarium pojęciowego i technik wypracowanych w ramach finansów przedsiębiorstw. Postanowiłem przygotować publikację przedstawiającą debatę toczącą się w amerykańskiej literaturze (*Analiza finansowa w orzecznictwie sądów amerykańskich w postępowaniu upadłościowym – wybrane zagadnienia amerykańskiego prawa upadłościowego*, *Transformacje Prawa Prywatnego* 2006, z. 1, s. 43-50). Główną tezą – o doniosłości raczej praktycznej niż teoretycznej – było to, że sędziowie orzekający w sprawach upadłościowych powinni korzystać z instrumentów (metodologii) oferowanych przez analizę finansową.

Kolejną publikacją znajdującą się poza głównym nurtem badań jest artykuł poświęcony nadużywaniu pozycji dominującej na rynku szerokopasmowego dostępu do internetu w świetle orzecznictwa Komisji Europejskiej (*Nadużywanie pozycji dominującej na rynku szerokopasmowego dostępu do internetu w świetle orzecznictwa Komisji Europejskiej* [w:]

Aktualne problemy polskiego i europejskiego prawa ochrony konkurencji, pod redakcją C. Banasińskiego, M. Kępińskiego, B. Popowskiej i T. Rabskiej, Warszawa 2006, s. 34-46)⁹.

Chciałbym wreszcie wspomnieć o publikacji, która – będąc fragmentem większej całości – okazała się największym sukcesem wydawniczym. Chodzi o książkę *Unia Europejska. Prawo instytucjonalne i gospodarcze*, pod redakcją Adama Łazowskiego, w której znalazł się rozdział mojego autorstwa poświęcony współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych (*Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych* [w:] *Unia Europejska. Prawo instytucjonalne i gospodarcze*, pod redakcją A. Łazowskiego, Warszawa 2007, s. 1223-1277 – 1. wyd. 2005, 2. wyd. 2007).

Jeśli chodzi o dalsze plany badawcze, to – jak wspomniałem wyżej – chciałbym przygotować monografię poświęconą normom kolizyjnym w prawie rynku kapitałowego. Ponadto chciałbym z gronem koleżanek i kolegów z Katedry Prawa Europejskiego poznańskiego wydziału prawa przygotować – na bazie naszych już ponad dziesięcioletnich doświadczeń dydaktycznych – podręcznik prawa Unii Europejskiej, obejmujący zarówno część instytucjonalną, jak i najważniejsze zagadnienia materialnoprawne (przede wszystkim swobody traktatowe).

Dr Maciej Mataczyński

Załączniki:

1. Informacje nt. osiągnięć dydaktycznych.
2. Informacje nt. działalności popularyzującej naukę.
3. Informacje nt. współpracy z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi.
4. Konferencje naukowe i wykłady gościnne.

---

⁹ Ponieważ zagadnienie dalekie jest od rozwiązania, a kolejne rozstrzygnięcia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Sądu przynoszą nowe problemy prawne, przygotowałem w tym zakresie kolejną publikację: *The abuse of the dominant position on the market of high-speed access to the Internet in the light of the decisions of the Commission of the European Communities* [w:] *When Worlds Collide: Intellectual Property, High Technology and the Law*, pod redakcją M. Barczewskiego, M. Miłosza, R. Warnera, Warszawa 2008, s. 377-401. Ze względu na to, że w znacznej mierze pokrywa się ona w zakresie badań i wniosków z cytowanym wyżej artykułem z 2006 r., nie włączam jej do dorobku naukowego.

Załącznik Nr 1

Informacje nt. osiągnięć dydaktycznych w rozumieniu § 12 ust. 2 pkt 4 lit. a) rozporządzenia z 20 września 2011 r.

1. Dydaktyka uniwersytecka.

Rozpocząłem działalność dydaktyczną w 1998 r., prowadząc konwersatoria z prawa cywilnego (prawa rzeczowego) dla studentów III roku prawa. W latach 1998-2003 prowadziłem konwersatoria z prawa prywatnego międzynarodowego dla studentów V roku prawa. Od 2003 r. do chwili obecnej prowadzę wykład kursowy Katedry Prawa Europejskiego. W latach 2003/4-2009/10 wykładałem „Prawo europejskie” dla IV roku prawa (60 h)¹⁰, od roku 2009/10 „Prawo Unii Europejskiej” dla II roku prawa (45 h). Zakres obu wykładów jest zbliżony i obejmuje podstawowy, kursowy zakres wiedzy z prawa instytucjonalnego i prawa materialnego Unii Europejskiej.

Ponadto od 2007 r. prowadzę seminarium magisterskie z prawa europejskiego. Byłem – za zgodą Rady Wydziału – promotorem kilkudziesięciu prac magisterskich (w tym na kierunku prawo i na kierunku administracja) i recenzentem kilkunastu prac magisterskich (na kierunku prawo).

Wreszcie w latach 2003-2010 wykładałem na podyplomowych studiach prawa europejskiego organizowanych przez macierzysty Wydział (m.in. edycje specjalne dla sędziów Sądu Apelacyjnego w Poznaniu i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu) oraz gościnnie (m.in. w Lublinie i Gdańsku). W latach 2008-2010 wykładałem prawo Unii Europejskiej dla aplikantów Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu.

2. Opieka naukowa.

W uzgodnieniu z kierownikiem Katedry Prawa Europejskiego na macierzystym wydziale, prof. zw. drem hab. Marianem Kępińskim, od 1 października 2007 r. pełniłem opiekę naukową nad mgrm Mateuszem Radzińskim, doktorantem odbywającym studia doktoranckie na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Mgr Radziński ukończył w minionym roku studia doktoranckie i przygotowuje

---

¹⁰ Przy czym w latach 2003/4-2006/7 prowadziłem wykład z zakresu prawa instytucjonalnego (30 h), zaś prof. zw. dr hab. Marian Kępiński z zakresu prawa materialnego Unii Europejskiej (również 30 h).

rozprawę doktorską na temat „*Ownership unbundling* a dopuszczalne ograniczenia prawa własności w prawie europejskim i polskim”. Rozprawa jest w zaawansowanym stadium, choć wciąż wymaga znacznego nakładu pracy ze strony doktoranta. Mgr Radziński opublikował w trakcie studiów doktoranckich cztery artykuły¹¹.

3. Działalność organizacyjna na Wydziale.

W latach 2005-2007 pełniłem funkcję kierownika Studium Prawa Brytyjskiego. W latach 2003-2010 pełniłem (nieformalnie) obowiązki zastępcy kierownika Podyplomowego Studium Prawa Europejskiego, prof. zw. dra hab. Mariana Kępińskiego, zajmując się kwestiami finansowymi (sporządzanie preliminarza, rozliczanie godzin wykonanych) oraz planem (planowanie i egzekwowanie realizacji planu wykładów).

---

¹¹ *Partycypacja pracowników w zarządzaniu spółkami kapitałowymi w prawie polskim na tle ustawy z 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych*, Prawo europejskie w praktyce; *Ochrona cudzoziemca przed wydaleniem w kontekście praw człowieka – koncepcja non-refoulement* [w:] *Prawo wobec wyzwań współczesności*, tom VI, Poznań 2010; *European Union's Programs of Supporting the Development of Rural Areas – Social and Economical Contemporary Aspect*, Kowno 2007; *Znaczenie ochrony przyrody dla turystyki w świetle przepisów konstytucji i ustawy o ochronie przyrody* - opublikowany w naukowej monografii pod red. W. Siwiński w październiku 2007.

Załącznik Nr 2

Informacje nt. działalności popularyzującej naukę w rozumieniu § 12 ust. 2 pkt 4 lit. c) rozporządzenia z 20 września 2011 r.

1. Pomoc w działalności legislacyjnej.

W 2008 r. miałem zaszczyt koordynować pracę zespołu ekspertów powołanego przy Ministerstwie Skarbu Państwa do przygotowania nowej ustawy o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa. Zespół wypracował w formie pisemnej określone rekomendacje. Wiele z nich uwzględniała uchwalona przez Sejm ustawa z dnia 18 marca 2010 r. o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych (Dz. U. z 2010 r., Nr 65, poz. 404).

2. Udział w konferencjach popularyzujących naukę.

Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora byłem zapraszany do udziału w konferencjach popularyzujących naukę, w szczególności przez środowiska związane z rynkiem kapitałowym (przede wszystkim Polski Instytut Dyrektorów), a także organizacje studenckie (zwłaszcza ELSA Poland). Poniżej przedstawiam wykaz konferencji, w których brałem udział w latach 2004-2011, z zaznaczeniem, czy był to udział z referatem (opublikowanym lub nie), czy udział w innym charakterze (dyskutanta, panelisty, przewodniczącego sesji).

2004

- 1) Konferencja *Nowe Prawo Telekomunikacyjne* (Warszawa, 12 października 2004 r.) – wygłoszenie referatu (wraz z Joanną Łabudzką zatytułowanego *Dochodzenie praw operatorów w nowym porządku regulacyjnym w europejskim systemie prawnym; Nowe Prawo Telekomunikacyjne. Materiały konferencyjne*, niepubl., dystryb. wewn. dla uczestników).

2006

- 2) Sesja naukowa na Wydziale Prawa i Administracji UAM w Poznaniu zorganizowana przez stowarzyszenie ELSA (10 marca 2006 r.) – wygłoszenie referatu zatytułowanego *Konwencja rzymska jako akt unifikujący prawo prywatne międzynarodowe państw członkowskich Unii Europejskiej*, niepubl.
- 3) Konferencja *Ład korporacyjny w Polsce i Europie: stan obecny i perspektywy* zorganizowana przez Centrum c-law.org przy współpracy Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (Warszawa, 19 października 2006 r.) – jako panelista w panelu dotyczącym roli rad nadzorczych.

2007

- 4) Seminarium *Prawne i pozaprawne skutki rezygnacji członka rady nadzorczej* zorganizowane przez Polski Instytut Dyrektorów (Warszawa, 27 marca 2007 r.) – jako panelista, publikowany głos w dyskusji (*Wielka potrzeba korporacyjnej przyzwoitości. Prawne i pozaprawne skutki rezygnacji członka rady nadzorczej*, Przegląd Corporate Governance 2007, nr 2, s. 17-31).
- 5) Seminarium *Złota akcja Skarbu Państwa – pomiędzy interesem publicznym a prawami ekonomii* zorganizowane przez Polski Instytut Dyrektorów (Warszawa, 18 grudnia 2007 r.) – jako panelista, publikowany głos w dyskusji (Przegląd Corporate Governance 2008, nr 1, s. 3-16).

2008

- 6) Międzynarodowa Letnia Szkoła Prawno-Humanistyczna Poznań – Irkuck zorganizowana przez Uniwersytet im. A. Mickiewicza (Obrzycko, 22 lipca 2008 r.) – wygłoszenie referatu *Problema osushchiestvlieniia svobodnogo pieriemieshcheniia kapitala miezhdu Evropiejskim sojuzom i Rossiiej*; przewodnictwo w obradach sesji przedpołudniowej. Referat opublikowany: *Free movement of capital, 'golden shares' and the European Union's relations with third countries: the impact of the case law of the European Court of Justice on the European Union's relations with Russia* [w:] *European Union – the Membership of Poland, the Partnership of Russia*, pod redakcją L. Moskwy, Poznań 2009, s. 139-154.

2009

- 7) Seminarium *Przewodniczący w radzie nadzorczej* zorganizowane przez Polski Instytut Dyrektorów (Warszawa, 23 września 2008 r.) – jako panelista, głos w dyskusji, niepubl.
- 8) Konferencja Corporate Governance XXXIX pt. *Ocena i samoocena rady nadzorczej* zorganizowana przez Polski Instytut Dyrektorów (Warszawa, 8 października 2008 r.) – jako panelista, wystąpienie zatytułowane *Standardy oceny rady nadzorczej – polskie doświadczenia i oczekiwania*, niepubl.

2010

- 9) Seminarium *Złote weto* zorganizowane przez Polski Instytut Dyrektorów (Warszawa, 20 kwietnia 2010 r.) – jako panelista, niepubl.

2011

- 10) Międzynarodowa Konferencja Prawa Energetycznego zorganizowana przez ELSA Poland (Poznań, 31 marca – 1 kwietnia 2011 r.) – jako przewodniczący sesji i referent, referat zatytułowany *Nowe zasady nadzoru właścicielskiego w spółkach strategicznych*, niepubl.

Załącznik Nr 3

Informacje nt. współpracy z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi albo działającymi w zakresie sztuki w kraju i za granicą, w rozumieniu § 12 ust. 2 pkt 4 lit. b) rozporządzenia z 20 września 2011 r.

1. Udział w organizacjach.

Jestem członkiem następujących organizacji prawniczych i naukowych:

- 1) Polskiego Stowarzyszenia Stypendystów Fulbrighta,
- 2) Polskiego Stowarzyszenia Prawa Europejskiego,
- 3) Polsko-Niemieckiego Stowarzyszenia Prawników (nieaktywny od 2002 r.).

Ponadto jestem radcą prawnym zrzeszonym w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Poznaniu.

2. Współpraca z instytucjami naukowymi.

Od 2008 r. staram się utrzymywać stały kontakt z Max-Planck-Institut für Ausländisches und Internationales Privatrecht w Hamburgu. W dniach 19-20 maja 2008 r. wziąłem udział w konferencji *Second Max Planck PostDoc-Conference on European Private Law*, na której wygłosiłem referat *Mandatory Rules in Contractual Obligations in Private International Law*. W lipcu i sierpniu 2010 r. odbyłem, pod kierownictwem Priv.-Doz. Rainera Kulmsa, dwumiesięczną kwerendę naukową, dzięki grantowi uzyskanemu z Instytutu. Wreszcie w ostatnich dniach zostałem zaproszony do wzięcia udziału w czwartej edycji *Max Planck PostDoc-Conference on European Private Law*. W związku z przygotowaniem monografii poświęconej normom kolizyjnym w prawie rynku kapitałowego zamierzam w najbliższym czasie ponownie aplikować o stypendium umożliwiające odbycie miesięcznej kwerendy naukowej w Instytucie¹².

---

¹² Wniosek taki chciałem złożyć już we wrześniu br., ale poradzono mi bym wstrzymał się z nim w związku z zamiarem złożenia wniosku habilitacyjnego.

Załącznik Nr 4

Konferencje naukowe i wykłady gościnne.

1999

- 1) V Ogólnopolska Konferencja Prawnicza pt. *Europeizacja prawa krajowego* (Toruń, 4-5 listopada 1999 r.) – uczestnictwo, bez referatu.

2000

- 2) VI Ogólnopolska Konferencja Prawnicza pt. *Wymiar sprawiedliwości w Unii Europejskiej* (Toruń, 16-17 listopada 2000 r.) – wygłoszenie referatu *Kto jest ostatecznym arbitrem konstytucyjności w Europie?*, opublikowany [w:] *Wymiar sprawiedliwości w Unii Europejskiej*, pod redakcją C. Mika, Toruń 2001, s. 119-146.
- 3) Konferencja *Constitutional Aspects of EU Enlargement* przygotowana przez Instytut T.M.C Assera (Haga, 20-23 września 2000 r.) – publikowany głos w dyskusji „*Should the Polish Constitution specifically name the international organization that, would receive the competence of the State in certain matters?*”, Collected Materials from the Conference on the Constitutional Impact of Enlargement at EU and National Level, The Hague 2000, s. XLIX-L oraz opublikowane sprawozdanie z konferencji w Państwie i Prawie 2000, z. 12, s. 104-105 (z Aleksandrą Wentkowską).

2001

- 4) Konferencja *The Evaluation of The New Polish Legislation in the matter of Consumer Protection from the European Perspective* organizowana przez macierzystą Katedrę (Zakrzewo, 21-23 czerwca 2001 r.) – współorganizator.

2003

- 5) VIII Ogólnopolska Konferencja Prawnicza pt. *Unia Europejska w dobie reform: Konwent Europejski – Traktat Konstytucyjny – Biała księga w sprawie rządzenia Europą* (Toruń, 27-28 marca 2003 r.) – uczestnictwo, bez referatu.

- 6) V Sesja Naukowa Młodych Pracowników Naukowych Wydziału Prawa i Administracji UAM w Poznaniu pt. *Prawo wobec wyzwań współczesności* (19-20 maja 2003 r.) – wygłoszenie referatu *Przepisy wymuszające swoje zastosowanie – zarys problematyki*, opublikowany [w:] *Prawo wobec wyzwań współczesności*, pod redakcją P. Wilińskiego, Poznań 2004, s. 114-122.

2004

- 7) Konferencja *Przyszły Traktat konstytucyjny: granice kompromisu w dziedzinie podejmowania decyzji większością kwalifikowaną* zorganizowana przez Katedrę Prawa Europejskiego Szkoły Głównej Handlowej (Warszawa, 19 lutego 2004 r.) – uczestnictwo bez referatu, głos w dyskusji, niepubl.
- 8) Ogólnopolski Zjazd Cywilistów „40 lat kodeksu cywilnego”, konferencja organizowana przez Wyższą Szkołę Administracji i Zarządzania w Przemysłu i UMCS w Lublinie (Rzeszów, 8-10 października 2004 r.) – publikowany głos w dyskusji (Czterdzieści lat kodeksu cywilnego. Materiał z ogólnopolskiego zjazdu cywilistów w Rzeszowie pod red. M. Sawczuka, Kraków 2006, s. 61-62).

2005

- 9) Otwarte posiedzenie zespołu prawa prywatnego międzynarodowego Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego (Katowice, 7 stycznia 2005 r.) – uczestnictwo, udział w dyskusji, bez referatu.
- 10) V Sesja Naukowa Młodych Pracowników Naukowych Wydziału Prawa i Administracji UAM w Poznaniu pt. *Prawo wobec wyzwań współczesności* (28 kwietnia 2005 r.) – wygłoszenie referatu *O dostosowywaniu polskiego prawa międzynarodowego do prawa Unii Europejskiej (kilka uwag na tle projektu ustawy o prawie prywatnym międzynarodowym z września 2004 r.)*, opublikowany [w:] *Prawo wobec wyzwań współczesności*, tom III, pod redakcją P. Wilińskiego, O. Krajniak i B. Guzika, Poznań 2006, s. 169-178.
- 11) Międzynarodowa konferencja *Europeanisation of private law* zorganizowana przez College of Europe i Uniwersytet Śląski (Natolin, 12 września 2005 r.) – wygłoszenie referatu *Are There Community Mandatory Rules?*, niepubl.

- 12) Konferencja naukowa *Aktualne problemy polskiego i europejskiego prawa ochrony konkurencji* zorganizowana przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Katedrę Prawa Europejskiego UAM i Katedrę Publicznego Prawa Gospodarczego UAM (Poznań, 28 października 2005 r.) – wygłoszenie referatu *Nadużywanie pozycji dominującej w dostępie do internetu w świetle orzecznictwa Komisji Europejskiej*, opublikowany [w:] *Aktualne problemy polskiego i europejskiego prawa ochrony konkurencji*, pod redakcją C. Banasińskiego, M. Kępińskiego, B. Popowskiej i T. Rabskiej, Warszawa 2006, s. 34-46.
- 13) Posiedzenie Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego na temat wybranych zagadnień ochrony dóbr osobistych oraz odpowiedzialności deliktowej i kontraktowej z udziałem ekspertów holenderskich prof. dra Jana Smitsa i prof. dra Paula Meijknechta (Warszawa, 24-25 listopada 2005 r.) – przygotowanie wniosków *de lege ferenda* z dyskusji na zlecenie Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego, opublikowanych [w:] *Zielona Księga. Optymalna wizja Kodeksu cywilnego w Rzeczypospolitej Polskiej*, pod redakcją Z. Radwańskiego, Warszawa 2006, s. 240-266.
- 14) Cykl wykładów gościnnych na Otto-Friedrich Universität w Bambergu (Niemcy, 1-7 grudnia 2005 r.) zatytułowany *The reception of the principle of supremacy of EC law in Polish legal order* (4 h) i *The impact of the case law of the European Court of Justice concerning 'golden shares' on European company law* (2 h), niepubl.

2006

- 15) VI Sesja Naukowa Młodych Pracowników Naukowych Wydziału Prawa i Administracji UAM w Poznaniu *Prawo wobec wyzwań współczesności* (15 lutego 2006 r.) – wygłoszenie referatu *Przywileje Skarbu Państwa jako akcjonariusza w świetle swobody przepływu kapitału*, opublikowany [w:] *Prawo wobec wyzwań współczesności*, tom IV, pod redakcją B. Guzika i O. Krajniak, Poznań 2007, s. 23-34.
- 16) II Ogólnopolski Zjazd Cywilistów *Europeizacja Prawa Prywatnego* zorganizowany przez Katedrę Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (Wisła, 28-30 września 2006 r.) – wygłoszenie referatu *O zakresie zastosowania zasad europejskiego prawa*

umów (z R. Sikorskim), opublikowany [w:] *Europeizacja Prawa Prywatnego*, pod redakcją M. Pazdana, W. Popiołka, E. Rott-Pietrzyk i M. Szpunara, tom II, Warszawa 2008, s. 365-379.

17) XI Ogólnopolska Konferencja Prawnicza *Zasady ogólne prawa w prawie Unii Europejskiej* zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (Białobrzegi k. Warszawy, 19-20 października 2006 r.) – wygłoszenie referatu *Czy pojęcie zasady prawa pomaga lepiej opisać swobodę przepływu kapitału?*, niepubl.

2007

18) II Międzynarodowa Konferencja Prawa Nowych Technologii zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego przy współpracy Chicago-Kent College of Law (USA) (Gdańsk, 11-12 maja 2007 r.) – wygłoszenie referatu *Nadużywanie pozycji dominującej na rynku szerokopasmowego dostępu do internetu w świetle orzecznictwa Komisji Europejskiej i Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości*, opublikowany [w:] *When Worlds Collide: Intellectual Property, High Technology and the Law*, pod redakcją M. Barczewskiego, M. Miłosza, R. Warnera, Warszawa 2008, s. 377-401.

19) *Summer Course in European Company Law* zorganizowana przez Akademię Prawa Europejskiego w Trewirze (ERA) (Trewir (Niemcy), 20 czerwca 2007 r.) – wygłoszenie dwóch wykładów zatytułowanych *Company mobility through the case-law of the ECJ* i *Cross border transfer of seat and mergers*, niepubl.

20) Konferencja *Europeizacja prawa spółek* zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego (Międzyzdroje, 24-25 września 2007 r.) – wygłoszenie referatu *Ograniczenia wykonywania prawa głosu akcjonariuszy w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości*, opublikowany [w:] *Węzłowe problemy prawa handlowego. VI Ogólnopolski Zjazd Katedr Prawa Handlowego*, Szczecin 2008, s. 187-198.

21) Konferencja *Zobowiązania w europejskim i polskim prawie prywatnym międzynarodowym* zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego (Katowice, 4-5 października 2007 r.) – wygłoszenie referatu *Rozgraniczenie statutu prawa papierów wartościowych od statutu prawa spółek handlowych w europejskiej regulacji ofert przejęcia spółki publicznej*, zmieniona wersja opublikowana później jako artykuł [w:] *Problemy Prawa Prywatnego Międzynarodowego*, tom 3, Katowice 2008, s. 77-89.

2008

22) Konferencja *Second Max Planck PostDoc-Conference on European Private Law* zorganizowana przez Max-Planck-Institut für Ausländisches und Internationales Privatrecht (Hamburg, 19-20 maja 2008 r.) – wygłoszenie referatu zatytułowanego *Mandatory Rules In Contractual Obligations In Private International Law*, niepubl.

2009

23) Zjazd Katedr Prawa Handlowego i Gospodarczego (Łódź, 24-26 września 2009 r.) – wygłoszenie referatu *Cywilnoprawne skutki naruszenia przez nabywców znacznych pakietów akcji ich obowiązków*, niepubl. (ze względu na opublikowanie całości w książce pod tym samym tytułem).